

**Kommunfullmäktige
i Gällivare kommun****REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2014**

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivs i styrelser och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller verksamheten. De ansvarar också för att det finns tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövande. Vi har i våra prioriteringar av granskningsinsatser utgått från en bedömning av väsentlighet och risk samt omsatt prioriteringarna i en revisionsplan för året.

Vi bedömer;

- att styrelser och nämnder i Gällivare kommun i stort har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att styrelsernas och nämndernas interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig även om vår granskning visar att den interna kontrollen kan förbättras i vissa avseenden.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande men att kommunen inte i tillräcklig omfattning följer rekommendationen RKR 11.4 som avser komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar samt att kommunen inte följer rekommendationen RKR 10.2 för redovisning av avsättning till avfallsdeponi.
- att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen och delvis förenligt med de mål för verksamheten som fullmäktige har beslutat om.

Vi tillstyrker:

- att kommunstyrelsen, nämnderna samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.
- att kommunens årsredovisning för år 2014 godkänns.

Redogörelse

Resultatet av vår granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövande visar bl a:

- att styrelsens och nämndernas arbete följer en i väsentliga delar ändamålsenlig struktur. Detta gäller främst den löpande verksamheten men även i viss utsträckning det mer strategiska och långsiktiga förändringsarbete kommunen har att genomföra. Vi noterar vidare som positivt att styrkortsarbetet successivt utvecklas och ses som ett stöd för Ks och nämnderna. Vi efterlyser dock ett mer aktivt agerande från styrelsen och nämnderna i några avseenden, främst kopplat till formerna för kommunstyrelsens uppsikt över nämnder och bolag samt till internkontrollarbetet där vi, liksom efter 2013 års granskning, efterlyser en förbättrad följsamhet till fullmäktiges beslut angående struktur för internkontrollarbetet.

Resultatet av de fördjupade granskningar vi genomfört visar bland annat:

- att **årsredovisningen** i allt väsentligt lämnar tillräckligt med upplysningar om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och kommunens ekonomiska ställning samt att den uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed, förutom på följande punkter:
 - Kommunen följer inte **RKR 10.2 Avsättningar och ansvarsförbindelser** för redovisning av avsättning till avfallsdeponi.
 - Kommunen följer delvis **RKR 11.4 Materiella anläggningstillgångar**. Komponentavskrivning tillämpas inte fullt ut. Genomförandet har dock påbörjats och fortskrider enligt plan.
- Årsresultatet innebär att balanskravet är uppfyllt för 2014. Kommunstyrelsen har i årsredovisningen gjort sammantagna bedömningar om att kommunen nått god ekonomisk hushållning.
- Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål fullmäktige har beslutat om.
- Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen delvis är förenligt med de mål för verksamheten fullmäktige har beslutat om.
- att resultatet i **delårsrapporten** per 31 augusti 2014 i allt väsentligt ger en rättvisande bild av periodens resultat och ställning. För avtalet med LKAB där ersättningen har utbetalats har intäkterna redovisats, men ej den beräknade skadan. Enligt vår bedömning kommer inte de finansiella målen att påverkas av detta. Delårsrapporten bedöms i övrigt i allt väsentligt vara upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed.

- att kommunstyrelsens och berörda nämnders verksamheter och serviceutbud endast i begränsad utsträckning har anpassats till integration av nyanlända utifrån olika kulturers specifika behov och skiftande språkkunskaper. Nämndernas samverkan med arbetsförmedlingen är dock ändamålsenlig. Granskningen visar också att kommunövergripande mål och riktlinjer för integrationsarbetet saknas och att en gemensam målbild efterfrågas samt att något etablerat samverkansforum inte finns mellan nämnderna i kommunen vad gäller integrationsarbete. Vi kan heller inte se att kommunstyrelsen och barn, utbildning- och kulturnämnden resp service- och tekniknämnden är tillräckligt aktiva i sitt arbete med aktiviteter för att säkerställa en dialog med nyanlända samt för att integrera dem i samhället.
- att ansvariga nämnder inte fullt ut säkerställer att kommunen får del av de statliga ersättningar inom flyktingmottagandet man har rätt till. Vi bedömer att det saknas ett helhetsgrepp och fullt ändamålsenliga rutiner inom kommunen för ansökning av statlig ersättning för återsökningsbara kostnader. Kommunen bör därför utreda en samlad organisatorisk ordning för detta. Statliga ersättningar omfattas inte av nämndernas arbete med intern kontroll. Enligt vår bedömning behöver nämnderna stärka sin interna kontroll för att se till att det finns rutiner som säkerställer att kommunen erhåller möjliga statliga ersättningar.
- att LSS-verksamheten i stor utsträckning bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig. Dock finns en del utmaningar avseende LSS-verksamheten som socialnämnden bör utreda vidare. Exempelvis varför Gällivare kommun har relativt höga kostnader för en del verksamheter inom handikappomsorgen jämfört med andra jämförbara kommuner, samt säkerställa att samtliga beslut inom LSS följs upp årligen, eller vid behov oftare.
- att vare sig socialnämnden eller barn, utbildning- och kulturnämnden bedriver tillräcklig intern kontroll för ett skäligt brandskydd vid äldreboenden resp skolor. Det finns endast delvis handlingsplaner inom de granskade enheterna för vad som ska göras för att förebygga ett brandtillbud och att brandskador inträffar inom verksamheterna. Vid de tillsyner som kommunens räddningstjänst under 2014 utfört vid de granskade enheterna angavs att utbildningar och utbildningsplaner saknades kring brandskyddsarbetet.

Noteras ska också att inga utrymningsövningar har skett vid de granskade äldreboendena under de senaste åren. Vid de granskade skolorna sker en övning per år.

- att kommunstyrelsen och samtliga nämnder till vissa delar har vidtagit tillräckliga åtgärder för att arbetet med samhällsomvandlingen ska kunna bedrivas ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll, men att det finns behov av utveckling. Resultatet av granskningen visar att kommunen tagit aktiva beslut i riktningen att ställa om sig för att möta utmaningen i att gå från förvaltande arbete till att rikta in sig på att producera och expandera, men att stora utmaningar alltjämt kvarstår.

Vi rekommenderar bl a att det utförs en analys över vilka effektiviseringar av arbetet som kan göras i förhållande till samhällsomvandlingens tidplan, fortskridande och risker för att utifrån detta vidta erforderliga åtgärder. Angående beslut kopplade till samhällsomvandlingen finns behov av att förtydliga vilka beslut som ska fattas av kommunfullmäktige respektive av kommunstyrelsen eller dess utskott.

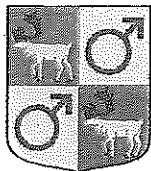
- att socialnämnden i viss, men inte tillräcklig, utsträckning vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de utmaningar som påvisades i vår granskning 2012 avseende den interna kontrollen inom hemtjänsten. De organisationsförändringar som skett sedan 2012 års granskning har i allt väsentligt varit tillräckliga. Däremot har åtgärder när det gäller system för rapportering av utförd tid och insats inte varit tillräckliga.

Vi noterar t ex att det fortfarande saknas ett system för planering- och uppföljning inom hemtjänsten. Även åtgärder när det gäller uppföljning av tid och insats har varit otillräckliga. Åtgärder när det gäller beslut och framförallt genomförandeplaner har dock i allt väsentligt varit tillräckliga. Vi noterar som positivt att organisationen är mer aktiv i att följa upp och säkerställa att genomförandeplaner upprättats och att avvikelser rapporteras.

- att barn, utbildning- och kulturnämnden inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt att det bedrivs en ändamålsenlig biblioteksverksamhet. Vi ser i sammanhanget allvarligt på att nämnden och kommunen inte, trots lagkrav, har upprättat någon biblioteksplan. Granskningen visar även på behov av att nämnden också i övrigt utvecklar sin styrning på området då biblioteks- och kulturområdet upplevs sakna en från nämndens sida uttryckt ambitionsnivå och långsiktig strategi.
- att kommunstyrelsen och nämnderna i stor utsträckning har fungerande rutiner för att säkerställa och följa upp att beslut och uppdrag från kommunfullmäktige verkställs, och likaså fungerande rutiner för att följa upp verkställigheten i beslut som nämnderna och styrelsen själva fattat. Det behöver tydliggöras vad som gäller angående återrapporteringen av uppdrag till fullmäktige.

Av kommunallagen (3:15) framgår att nämnderna ska återredovisa uppdrag som lämnats till dem av fullmäktige i den utsträckning och på det sätt fullmäktige bestämmer. Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen att i egenskap av fullmäktiges beredningsorgan se över rutinerna i detta avseende.

- att socialnämnden säkerställt rutiner och riktlinjer rörande hanteringen av privata medel och värdeföremål inom nämndens verksamhetsområde. Däremot saknas det riktlinjer och rutiner för hantering av gemensamma kassor. Tillämpningen av riktlinjerna är till stor del bra, men i vissa avseenden bristfällig. Strukturerad uppföljning och utvärdering av konthanteringen saknas.
- att socialnämnden i viss, men inte tillräcklig, utsträckning vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de utmaningar som påvisades i vår granskning 2012 avseende den interna kontrollen inom hemtjänsten. Vi rekommenderar därför socialnämnden säkerställa att det finns tillförlitliga system för att tillförsäkra att brukarna får den tid och insats de beviljats.

Till revisionsberättelsen har fogats en förteckning över de sakkunnigas revisionsrapporter (vilka löpande under året har delgetts fullmäktige) samt granskningsrapporter och revisionsberättelser gällande de kommunala företagen.

Gällivare kommuns revisorer

Sven-Erik Nilsson

Sören Engelmark

Lena Nordgren

Lennart Hagstedt

Ann-Mari Falk

Förteckning över de sakkunnigas rapporter

- Biblioteksverksamheten, augusti 2014
- Verkställighet av fullmäktigebeslut, oktober 2014
- Granskning av delårsrapport 2014, november 2014
- Integrationsarbetet, november 2014
- Hantering och ansökan av statsbidrag inom flyktingmottagandet, december 2014
- Styrelsens och nämndernas ansvarsutövande, januari 2015
- Granskning av brand- och skalskydd vid äldreboenden och skolor, februari 2015
- LSS-verksamheten, februari 2015
- Samhällsomvandlingen, februari 2015
- Uppföljande granskning av hemtjänsten, mars 2015
- Hanteringen av privata medel och värdeföremål, mars 2015
- Granskning av årsredovisning 2014, mars 2015

Bilagor

Granskningsrapporter från de kommunala företagen

Revisionsberättelser från de kommunala företagen

Lekmannarevisor
Gällivare Energi AB

1(1)

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen

Till Årsstämman i
Gällivare Energi AB
org. nr. 556196-4965

Granskningsrapport för Gällivare Energi AB år 2014

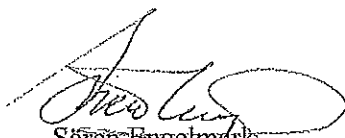
Undertecknad, av kommunfullmäktige i Gällivare kommun utsedd lekmannarevisor i Gällivare Energi AB, har översiktligt granskat bolagets verksamhet under 2014. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Jag har i mitt arbete biträttats av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, avtal och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll med särskilt beaktande av kommunens intresse som ägare.

Granskningen har inriktats på att följa upp bolagets efterlevnad av bolagsordning, bolagspolicy och ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. I samband med granskningen har vi träffat bolagets verkställande direktör.

Min sammantagna bedömning är att bolagets verksamhet utifrån förutsättningarna i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt tillräcklig intern kontroll.

Gällivare den 23 februari 2015

Sören Engelmark
Lekmannarevisor

Revisorerna

Lekmannarevisorerna
Matlaget i Gällivare AB

1(1)

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen
LandstingsstyrelsenTill Årsstämman i
Matlaget i Gällivare AB
org. nr. 556470-2288

Granskningsrapport för Matlaget i Gällivare AB år 2014

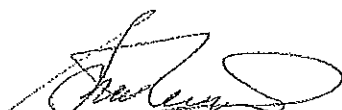
Undertecknade, av fullmäktige i Gällivare kommun och fullmäktige i Norrbottens läns landsting utsedda lekmannarevisorer i Matlaget i Gällivare AB, har granskat bolagets verksamhet under 2014. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisions sed i kommunal verksamhet. Vi har i vårt arbete biträttats av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, avtal och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll med särskilt beaktande av kommunens och landstingets intresse som ägare.

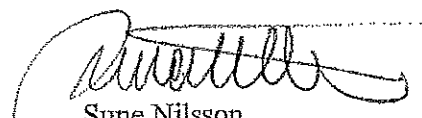
Granskningen har inriktats på att följa upp bolagets efterlevnad av bolagsordning och ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. I samband med granskningen har vi träffat bolagets verkställande direktör.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Vi noterar dock, i likhet med föregående år, ett behov av att skapa en stabilitet vad gäller styrelsearbetet. Annars finns enligt vår bedömning risk för brister i styrning och ledning av bolagets verksamhet.

Gällivare den 2 mars 2015

Sören Engelmärk
Lekmannarevisor

Sune Nilsson
Lekmannarevisor

Revisorerna

2015-03-30

Lekmannarevisor
TOP bostäder AB

1(1)

För kännedom
Bolagsstyrelsen
Kommunstyrelsen**Till Årsstämman i**
TOP bostäder AB
org. nr. 556051-8739

Granskningsrapport för TOP bostäder AB år 2014

Undertecknad, av kommunfullmäktige i Gällivare kommun utsedd lekmannarevisor i TOP bostäder AB, har granskat bolagets verksamhet under 2014. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Jag har i mitt arbete biträttats av PwC.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, avtal och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och kontroll med särskilt beaktande av kommunens intresse som ägare.

Granskningen har inriktats på att följa upp bolagets efterlevnad av bolagsordning och ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. I samband med granskningen har vi träffat bolagets verkställande direktör och ordförande.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Gällivare den 23 februari 2015

Sören Engelmärk
Lekmannarevisor